

အမှတ်-၃ | ဇန် ၁၆ ရက် | ၂၀၂၃ ခုနှစ်

တရုတ်အစိုးရသစ် - မူဝါဒအပြောင်းအလဲ မြန်မာနှင့် ဒေသတွင်းအပေါ် သက်ရောက်မှု

တရုတ်နိုင်ငံရွှေအရေးပါတဲ့ အမျိုးသားပြည်သူ့ကွန်ဂျာကြံး (National People's Congress - NPC) နဲ့ ပြည်သူ့နိုင်ငံရေးအတိုင်ပင်ခံညီလာခံ (Chinese People's Political Consultative Conference - CPPCC) ဆိုတဲ့ အစည်းအဝေးနှစ်ရပ် (五年一次两会) ကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် မတဲ့ ၁၃ ရက်မှာ ပြုလုပ်ခဲ့ပါတယ်။ ဒီအစည်းအဝေးကို ငါးနှစ်တကြိမ် ကျင်းပ တာဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တွေချုပ်တာအပါအဝင် နိုင်ငံတော်ကောင်စီဝင်နဲ့ ဝန်ကြီး တွေကို ရွှေးချယ်တင်မြောက်ကြတာဖြစ်ပါတယ်။ ဝေါ်သုံးသပ်ခွွင့်မရှိဘဲ ပါတီကွန်ဂျာကြံး ရဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်တွေကိုသာ အတည်ပြုပေးရတဲ့ အတွက် ဒီအစည်းအဝေးနှစ်ရပ်ကို ‘ရော် ဘာတံ့ဆိပ်တဲ့’လို့ သမုတ်ကြတာတွေရှိနေပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သမုတ်ရှိကျင့်ဖျက်ပြုးဆောင် တဲ့ ကွန်မြှုနှစ်ပါတီကတော့ ‘လုပ်ငန်းစဉ်လုံးပြည့် ပြည်သူ့ဒီမိုကရေစီ’ (Whole-process People's Democracy) ပြယ်စီအဖြစ် ပုံဖော်ဖို့ ကြိုးပမ်းနေပါတယ်။ တပတ်ကျော်ကြာ ခဲ့တဲ့ အဲဒီအစည်းအဝေးတွေမှာ NPC ကိုယ်စားလှယ် ၃,၀၀၀ နီးပါးနဲ့ CPPCC အဲဒွေးဝင် ၂,၀၀၀ ဝန်ကျင်တိုက ဥပဒေရေးရာနဲ့ လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ အစီအရင်ခံစာတွေကို သုံးသပ် ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။ တရုတ်ကွန်မြှုနှစ်ပါတီအာဘော် Global Times သတင်းစာအဆို အရ လူနည်းစု တိုင်းရင်းသား ၅၅ မျိုးက ကိုယ်စားလှယ် ၁၇၈ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်ပြီး တခြား နိုင်ငံရေး ပါတီဝင်တွေလည်း ဆွေးနွေးအကြံပြုနိုင်ခဲ့တယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ဒီအစည်းအဝေး နှစ်ရပ်ကနေ ထွက်ပေါ်လာတဲ့ အဲဒွေးအစည်း၊ ဦးဆောင်သူနဲ့ မူဝါဒပိုင်းဆိုင်ရာ ထူးခြား အပြောင်းအလဲတွေကို ဆန်းစစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ အာဆီယံ ဒေသတွင်းနိုင်ငံတွေအပေါ် သက်ရောက်နိုင်မှုတွေကို ISP-Myanmar က ဖော်ပြသွားပါမယ်။

အဖွဲ့အစည်းပိုင်း အပြောင်းအလဲ

အစည်းအဝေးတွေက ပါတီနဲ့ နိုင်ငံတော်အဖွဲ့အစည်း ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး အစီအစဉ်ကို အတည်ပြုခဲ့ပါတယ်။ အပြောင်းအလဲတွေထဲမှာ သိပ္ပါနည်းပညာ၊ ဒေတာအချက်အလက်၊ ဘဏ်နဲ့ ငွေရေးကြေးရေး၊ သက်ကြီးရွယ်အိုနဲ့ ဥပဒေပစ္စည်း စီမံကြီးကြပ်ရေးကိစ္စတွေ ပါဝင်ပါတယ်။ ဒီပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးအစီအစဉ်ဟာ ၁၉၇၈ ခုနှစ် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေး ခေတ်နောက်ပိုင်း ကိုးကြိမ်မြောက်ဖြစ်ပါတယ်။

သိပ္ပါနည်းပညာဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အချို့လုပ်ငန်းတာဝန်တွေကို အခြားဝန်ကြီးဌာနတွေဆို ရွှေ့ပြောင်းပြီး ဗဟိုသိပ္ပါနည်းပညာကော်မတီ (Central Science and Technology Committee - CSTC) အသစ်တစ်ခုကို ဖွဲ့စည်းဖို့ရှိပါတယ်။ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ တပိုင်းလျှပ်ကူး ပစ္စည်း (Semiconductor) စတဲ့ စက်မှုလုပ်ငန်းတွေဟာ အမေရိကန်ရဲ့ ပိတ်ဆိုမှုတွေကို ရင်ဆိုင်နေရတဲ့ အတွက် အဲဒီဝန်ကြီးဌာနကို ငါးနှစ်အတွင်း ဒုတိယကြိမ်မြောက် အပြောင်း အလဲ လုပ်လိုက်တာပါ။ ကော်မတီအနေနဲ့ သိပ္ပါနည်းပညာဆိုင်ရာ မဟာဗျာဗျာမြောက် စီမံကိန်းရေးဆွဲတာ၊ ဖွဲ့စည်းမှု ပြင်ဆင်ပြောင်းလဲတာ၊ ရင်းမှတ် ခွဲဝေသုံးဆွဲတာ၊ ဘက်စုံ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်တာ၊ မူဝါဒနဲ့ ဥပဒေရေးဆွဲတာတွေနဲ့ ကြီးကြပ်စောင့်ကြည့်တာတွေ ကို အခိုကလုပ်ဆောင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ လာမယ့်ငါးနှစ်အတွင်းမှာ အခြေခံသုတေသနနဲ့ မူရင်းတိထွင်ဆန်းသစ်မှုပိုင်းမှာ အစိုးရသုတေသနနဲ့ ဖွံ့ဖြိုးမှုအသုံးစရိတ်ရဲ့ ရှစ်ရာခိုင်နှုန်း အထိ စံချိန်တင်သုံးစွဲသွားဖို့ လျှော့သားပါတယ်။ အမေရိကန်ဦးဆောင်တဲ့ အနောက်နိုင်ငံ တွေရဲပိုတ်ဆိုမှုကို ကျကျားများဖို့ ပုဂ္ဂလိကကက္ကာရဲ့ အကူအညီကို လိုအပ်နေတဲ့ အတွက် နည်းပညာအရ အမှုအခိုက်ငွေးတဲ့ အခန်းကက္ကာမှာ ဝင်ကစားဖို့ ကုမ္ပဏီတွေကို သမ္မတ ရှိကျင့်ဖျင့် ကိုယ်တိုင် တိုက်တွန်းထားပါတယ်။

အမျိုးသားအဆင့် အချက်အလက်ဗျာရှိ (National Data Bureau - NDB) တရုတ်ကိုလည်း အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကော်မရှင်အောက်မှာ တည်ထောင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ Big Data မဟာဗျာဗျာကို အကောင်အထည်ဖော်ပြီး 5G နည်းပညာကတဆင့်

တရုတ်ကွန်မြှောနစ်ပါတီ နှစ် ၁၀၀ ပြည့် အနှစ်ချပ်

SCAN THIS CODE

၂၀၂၃ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် နှစ် ၁၀၀ ပြည့်ခဲ့သည့်
တရုတ်ကွန်မြှောနစ်ပါတီအကြောင်း လေ့လာရန် ➤

- ▶ အစ်ဂုစ်တယ်စီးပွားရေး၊ အစ်ဂုစ်တယ်လူ့အသိက်အဝန်းနဲ့ ‘အစ်ဂုစ်တယ် တရာ်နှင့်တော်’ တည်ဆောက်ဖို့ အထူးရည်ရွယ်ပြီး ဖွဲ့စည်းလိုက်တာပါ။ အခုလို ပါတီကော်မရှင်ကနေ အစိုးရကော်မရှင်ဆီကို ရွှေ့ပြောင်းဖွဲ့စည်းလိုက်တာဟာ အချက်အလက်လုံးခြုံရေး (Data Security) အပေါ်သာမက နယ်စပ်ဖြတ်ကျော်ကုန်သွယ်ရေးနဲ့ အချက်အလက်ဖလှယ်ရေး စတဲ့ လူမှုစီးပွားဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အချက်အလက် အသုံးချေရေး (Data Utilization) အပေါ် မှာလည်း သက်ရောက်မှုရှိမယ်လို့ သုံးသပ်ကြပါတယ်။ အချက်အလက်တွေကို ကုန်ထုတ် အရင်းအနှစ်းအဖြစ် ရှုံးမြင်တဲ့ တရာ်အစိုးရဟာ ခေတ်မီနှင့်တော် တည်ဆောက်ရေးမှာ သိပ္ပန္နနည်းပညာအပြင် အစ်ဂုစ်တယ်အသွင်ပြောင်းရေးကိုလည်း ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ကစပိုး တစိုက်မတ်မတ် လုပ်ဆောင်လာပါတယ်။

ကမ္မားစီးပွားရေးတွေမှာ ဘဏ်လုပ်ငန်းပိတ်သိမ်းမှု၊ ငွေဖောင်းပွဲမှုနဲ့ စီးပွားရေးကျဆင်းမှု တွေ ရင်ဆိုင်နေရချိန်မှာ တရာ်ပဟိုအစိုးရဟာ ဘဏ္ဍာရေးစနစ် တည်ပြုမှုရှိအောင် တိုက်ရှုက်ထိန်းကျောင်းမြို့ အမျိုးသားအဆင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ကြီးကြပ်ရေးဌာန (National Financial Regulatory Administration - NFRA) တစ်ကိုယ်ညွှန်ညွှန်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘဏ်နဲ့ အာမခံလုပ်ငန်း ကြီးကြပ်ရေးကော်မရှင်ကို ဖျက်သိမ်းပြီး ရှယ်ယာ လက်မှတ်ကလွှာပြီး ကျွန်ုတဲ့ ဘဏ္ဍာရေးလုပ်ငန်းတွေကို NFRA က စောင့်ကြည့်သွားမှုပါ။ ‘ကိုယ်အမြစ်ဖြတ်ရေးမှုဝါဒ (Zero-COVID Policy)’ ကြောင့် တရာ် အီမ်ရာဇူးကွက် အကျပ်အတည်းဆိုက်စေခဲ့ပြီး ဘဏ်လုပ်ငန်းတွေကိုယ်ညွှန်ညွှန် အီမ်ခြေမြေပိုင်ဆိုင်မှု အကြောင်း ဝန်ပိစေခဲ့ပါတယ်။ ဒီပြဿနာကိုကိုင်တွယ်ဖို့ ငွေကြေားမှုဝါဒနဲ့ အကြီးစားကြီးကြပ်ရေးမှာ တရာ်ပြည်သူ့ဘဏ်က တာဝန်ယူပြီး NFRA က ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ အငယ်စားလုပ်ငန်း ဆောင်တာတွေကို ခွဲယူကြီးကြပ်မှုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါအပြင် အကြီးစားကြီးကြပ်ရေးကို အောက်ချုလုပ်လာတော့မယ့် တရာ်ပြည်သူ့ဘဏ်အနေနဲ့ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေားရန်ပုံငွေ အဲဒွဲ (International Monetary Fund - IMF) နဲ့အပြုံး ‘ကမ္မာ့ဗဟိုဘဏ်’လို ပြုမှုပြီး အကြေားပိန့်ငံတွေရဲ့ ဗဟိုဘဏ်တွေနဲ့ ပူးပေါင်းပြီး ငွေကြေားချင်း ဖလှယ်တဲ့ပုံနဲ့ ကယ်ဆယ်ရေးချေးငွေ (Rescue Lending) တွေကို ထိထိရောက်ရောက် စီမံခန့်ခွဲနိုင်မှုပါ။

အမေရိကန်နဲ့ တရုတ်အကြားမှာ တိထွင်ဆန်းသစ်မှ ပြင်းထန်လာတာနဲ့ အမျှ ဉာဏ်ပစ္စည်း မူပိုင်ခွင့်ကိစ္စဟာလည်း တရုတ်အစိုးရရဲ့ အခိုက်ပြီးစားပေးထဲမှာ ပါဝင်လာပါတယ်။ ဉာဏ်ပစ္စည်းမူပိုင်ခွင့်နဲ့ ကုန်အမှတ်တံဆိပ် လျှောက်ထားမှတွေ တဟုန်ထိုးမြင့်တက်လာတဲ့ အတွက် ဈေးကွက်ကြီးကြပ်ရေးဌာန အောက်မှုရှိတဲ့ နိုင်ငံတော် ဉာဏ်ပစ္စည်းစီမံချုပ် (State Intellectual Property Office) ကို နိုင်ငံတော်ကောင်စီကနေ တိုက်ရှိက်ကြပ်က

SCAN THIS CODE

အထိုင်သစ်ပြန်ချလာသော တရုတ်၏ မြန်မာ့အရေးမူဝါဒ

တရုတ်လမ်းထွက်သည့် နိုင်ငံရေးထွက်ပေါက်ကို
စစ်ကောင်စီ အလိုက်သင့်လက်ခံမည့်လော

ကနဦးသုံးသပ်ချက် အမှတ် - ၁၄

SCAN THIS CODE

မြန်မာ့အရေး မူဝါဒအထိုင်သစ်နှင့် အပြိုင် ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် စီးပွားရေးအစီအမံများ ပြုပြင်အောင် တရုတ်နိုင်ငံ ကြိုးပမ်းလာ

ISP Explainer အမှတ် - ၂

- ▶ တဲ့ရဲ့အဖြစ် အဆင့်မြှင့်လိုက်ပါတယ်။ တဖန် ၂၀၁၈ ခုနှစ်နောက်ပိုင်းကစလို အမျိုးသား
ကျိန်းမာရေးကော်မရှင်အောက်ရောက်သွားတဲ့ အမျိုးသားအဆင့် သက်ကြီးရွယ်အိုရေး
ရာ လုပ်ငန်းကော်မတီ (China National Committee on Ageing) ကိုလည်း ပြည်သူ့
ရေးရာ ဝန်ကြီးဌာနအောက်ကို ပြန်ရွှေ့လိုက်ပါတယ်။ သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရောက်မှု
အစီအစဉ်နဲ့ပဏာမလုပ်ငန်းတွေကိုစီမံဆောင်ရွက်ဖို့ရည်ရွယ်တာပါ။အငြိမ်းစားယူရမယ့်
အသက်ကို တိုးမြှင့်တာ၊ သက်ကြီးတွေကို အလုပ်ပြန်ခန့်တာတွေနဲ့ လူဦးရေရှ့ ငါးပုံတဲ့
(သန်း ၂၀၀) လောက်ရှိတဲ့ သက်ကြီးရွယ်အိုစောင့်ရောက်မှု စိန်ခေါ်ချက်တွေကို ဖြေရှင်း
ပေးနိုင်မယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒုဥက္ခအပြုင် ပဟိုအဆင့်က အစိုးရဝန်ထမ်းအရေအတွက်ကို ငါး
ရာခိုင်နှုန်း လျှော့ချုပြီး မဟာဗုံးဟာအရ အရေးပါမယ့်နယ်ပယ်တွေမှာ ပြောင်းရွှေ့ဖြန့်
ကျက်သွားမယ်လို့ဆိုပါတယ်။ ဒါဟာ ဆယ့်စုနှစ်တွေအတွင်းမှာ အကြီးမားဆုံး ပြည်သူ့
ဝန်ထမ်းဆိုင်ရာ ပြောင်းလဲမှုဖြစ်ပါတယ်။ နောက်ဆုံးအချက်ကတော့ ပြည်သူ့အသံနဲ့
မကျေနပ်ချက်တွေ ကိုင်တွယ်ရတဲ့ အမျိုးသားအဆင့် ပြည်သူ့တိုင်ကြားစာနဲ့ အဆိုပြုရေး
ဌာန (National Public Complaints and Proposals Administration) ကို ဖို့ ဖိုင်ငံတော်
ကောင်စီက တိုက်ရိုက်စီမံတဲ့ဌာနအဖြစ် အဆင့်မြှင့်တင်မှုဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဲဒုံးဌာန
ကိုကွပ်ကဲဖို့ ပါတီပဟိုကော်မတီအနေနဲ့ ဦးစီးဌာနတာခု ဖွဲ့စည်းသွားမယ်လို့ ဆိုထားတဲ့
အတွက် အစိုးရက ပုံမှန်စီမံခန့်ခွဲပြီး လိုအပ်ရင် ပါတီက ဝင်ကြီးကြပ်ရမယ့်အနေအထား
ရှိပါတယ်။

ခေါင်းဆောင်ပိုင်း အပြောင်းအလဲ

နိုင်ငံတော်ကော်စိဝင် ခုနစ်ဦး

အချို့စီးသွားတဲ့ အမျိုးသားပြည်သူကွန်ဂရက်ကနေ ဝန်ကြီးချုပ်လီချွန် ဦးဆောင်မယ့် နိုင်ငံတော်ကော်စီအဖွဲ့သစ်ကို အတည်ပြုပေးခဲ့ပါတယ်။ အသစ်ဖွဲ့စည်းလိုက်တဲ့ နိုင်ငံတော်ကော်စီမှာ လက်ရှိဝန်ကြီးအများစုကို မူလရာထူးအတိုင်း ဆက်လက်ခန်းအပ်ခဲ့ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်နဲ့တိယဝန်ကြီးချုပ်လေးဦးအပြင်အခြားဝန်ကြီးအဆင့်ဝါးကိုတော့အသစ် ခန်းအပ်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်ကော်စီအောက်မှာ ဖွဲ့စည်းထားတဲ့ ဝန်ကြီးဌာနနဲ့ ကော်မရှင်ပေါင်း ၂၆ ခုရှိပါတယ်။ အဲဒီအထဲကမှ သံတမန်ရေး၊ ဦးပွားရေးနဲ့ လုပ်ချုပ်ရေးအရ အရေးပါတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ခုနစ်ဦးရဲ့ နောက်ခံအကြောင်းတွေနဲ့ မူဝါဒတိမ်းသွတ်မှုတွေကို ထုတ်နှုတ်ဆွေးနွေးပါမယ်။

ဝန်ကြီးချုပ်လီချွန် (Li Qiang)

ရှုန်ဟိုင်းမြို့လော့ဒေါင်းအစီအမံကြောင့် ဝေဖန်ခဲ့ရတဲ့ မစွဲတာလီချွန်ဟာ သမွှတာရှိကျင့် ဖျော်ရဲ့ တွန်းတင်မှုကြောင့် ဝန်ကြီးချုပ်ဖြစ်လာသူဖြစ်ပါတယ်။ ဗဟိုအစိုးရ အတွေ့အကြုံ ရှိသူမဟုတ်ပေမဲ့ သမွှတာရှိကျင့်ဖျော်ရဲ့ အတွေ့အခေါ်တွေကို လက်တွေ့ကျကျ အကောင်အထည်ဖော်ပေးမယ့် လက်တွေ့ဝါဒီတည်းလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ယခင်နှစ်က နိုင်ငံအနဲ့လူထူး ဆန္ဒပြုခဲ့တဲ့ ‘ကိုယ်အမြစ်ဖြတ်ရေးမူဝါဒ’ ကို ပယ်ဖျက်ဖို့ သမွှတာကို စည်းရုံးသိမ်းသွင်းနိုင်ခဲ့တာဟာ ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း မစွဲတာလီချွန်ထက် ပိုပြီး သူ့ရဲ့ အော်လျောင်းမှုကို သိသာ ထင်ရှားစေပါတယ်။ ဦးပွားရေးမြို့တော်ဖြစ်တဲ့ ရှုန်ဟိုင်းမြို့ကို စီမံအုပ်ချုပ်ခဲ့ဖူးပြီး သဘောထားပျော့ပျောင်းတဲ့ သူ့အနေနဲ့ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်တွေရဲ့ ယုံကြည်ကိုးစားမှုကို တဖန်ပြန်ရရှိဖို့နဲ့ ကိုယ်အလွန် တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ မဟာအဖွင့်မှာ နိုင်ငံတာကာနဲ့ ဦးပွားရေးသိမ်းပေါင်းဆောင်ရွက်ဖို့ တိုးလုပ်သွားမယ်လို့ သုံးသပ်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဈေးကွက်စီးပွားရေးကို နိုင်ငံတော်ကထိန်းချုပ်တာလိုလားတဲ့ သမွှတာရှိကျင့်ဖျော်နဲ့ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍာကို အားပေးချင်တဲ့ ဝန်ကြီးချုပ်လီချွန်တို့အကြား အားပြိုင်မှုက စီတ်ဝင်စားစရာကောင်းပါတယ်။

နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး ချင်ကန်း (Qin Gang)

အနောက်နိုင်ငံတွေမှာ နှစ်ရှည်လများ သံတမန်တာဝန်တွေ ထမ်းဆောင်ခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးမဖြစ်ခင် သံအေမတ်ကြီးအဖြစ် အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ ၂၀၂၁ ခုနှစ် ဧပြီလကနေ တန်ခဲ့နိုင်ပါး တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးပါတယ်။ ယခင် နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဌာန ပြောရေးဆိုခွင့်ရှိသူအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့စဉ်က သဘောထားတင်းမာသူအဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ရပေမဲ့ မစွဲတာချင်ကန်းဟာ အမေရိကန်နိုင်ငံမှာ သံအေမတ်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်တဲ့အခါမှာတော့ သဘောထားပျော်ပျောင်းသူ၊ အမေရိကန်-တရာတ် ဆက်ဆံရေးကို ပြန်ကောင်းစေလိုသူအဖြစ် ရှုမြင်ခဲ့ရပါတယ်။ ကိုပစ်အလွန် စီးပွားရေးပြန်လည်တိုးတက်ဖို့ ရှန်းကန်နေရတဲ့ တရာတ်နိုင်ငံအနေနဲ့ အနောက်နိုင်ငံတွေနဲ့ သံခင်းတမန်ခင်း အတွေ့အကြုံသူတယောက်ကို နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်တာဟာ အနောက်နိုင်ငံတွေနဲ့ တရာတ်အကြား ဆက်ဆံရေးပြန်လည်ကောင်းမွန်စေဖို့နဲ့ စီးပွားရေးအခွင့်အလမ်းတွေ ပြန်လည်ရရှိဖို့ လိုလားပုံရပါတယ်။ ဒါအပြင် သမ္မတရှိကျင့်ဖျောင်းရှုံး အနီးကပ်လူယုံလည်းဖြစ်တဲ့ မစွဲတာချင်ကန်းဟာ သမ္မတရဲ့ နိုင်ငံခြားရေးမှုပါဒ်ဆိုင်ရာအဆိုပြချက်အသစ်တွေဖြစ်တဲ့ ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအမံ (Global Development Initiative) ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုအစီအမံ (Global Civilization Initiative) တွေကို အခိုက် ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်ရမယ့်သူ ဖြစ်ဖွေ့ဖို့ပါတယ်။

ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီး လီစန်ဗျာ (Li Shangfu)

အစိုးရဌာနတွင်း ဗျိုရိုကရက်နောက်ခံမဟုတ်ဘဲ ပညာရှင် (Technocrat) တော်းဖြစ်တဲ့ မစွဲတာလီစန်ဗျာလူဘာ လေကြောင်းနဲ့ အာကာသပညာမှာ အတွေ့အကြုံရှင့်တဲ့ အင်ဂျင်နီယာ ဖြစ်ပါတယ်။ တရာတ်နိုင်ငံရဲ့ အာကာသနည်းပညာဆိုင်ရာ စီမံကိန်းတွေကို ကြီးကြပ်ခဲ့ဖူးသူ ▶

- ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအမံ (Global Development Initiative)

၂၀၂၁ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေထွေးလဲခဲ့ စဉ်ဆက်မပြတ် ဖွံ့ဖြိုးမှုပန်းတိုင်များ (SDGs) နှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအမံကို အဆိုပြခဲ့သည်။ ကြိုလ်ပ်ငန်းစဉ်တွင် ဆင်းရဲ ချို့တဲ့မှု ပပေါ်ကြရေး၊ စားနှင့်ရှုံးကြောလုံးပြုရေး၊ ကပ်ရောဂါဏ်ပြန်ပြရောင်းရေး၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးရန်ပုံငွေထည့်ဝင်ရေး၊ ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုနှင့် အစိမ်းရောင်ဖွံ့ဖြိုးမှုတည်ဆောက်ရေး၊ စက်မှုအသွင်ပြောင်းရေး၊ အစိမ်းရေး အစိတ်အပိုင်းရှုံးရှုံး ပါဝင်သည်။

■ တရာ်အစီးရအဖွဲ့ဝင်သစ်များ (၂၀၂၃-၂၀၂၈)*

ထိခိုင်း
အနေဖြင့်ချုပ်

တိန္ဒေယို
အိုးယောက်ဖြင့်ချုပ်

ဟော်ပိုဂုံး
အိုးယောက်ဖြင့်ချုပ်

ကျော်ကျော်
အိုးယောက်ဖြင့်ချုပ်

လျှို့ဝှက်ဘုရား
အိုးယောက်ဖြင့်ချုပ်

လျှို့ဝှက်
နိုင်ငံတော်ကားကုမ္ပဏီဝန်ကြီး
နိုင်ငံတော်ကားကုမ္ပဏီဝန်ကြီး

ဝန်ကြည်း
နိုင်ငံတော်ကားကုမ္ပဏီဝန်ကြီး
မြို့ပိုင်းချုပ်

ဗျား
နိုင်ငံတော်ကားကုမ္ပဏီဝန်ကြီး
အထူးဆုံးအကျဉ်းချုပ်မှုပါရီ

နှေ့သို့
နိုင်ငံတော်ကားကုမ္ပဏီဝန်ကြီး

ချုပ်ဆုံး
နိုင်ငံတော်ကားကုမ္ပဏီဝန်ကြီး

ကျော်ကျော်
အမှုပေးသားနှင့်ပြည်သူ့
မြို့ပိုင်းချုပ်

ဦးကျော်
ပညာရေးဝန်ကြီး

သိန္ဓာကျော်
အလုပ်အကျဉ်းချုပ်

ဒန်သို့
အမှုပေးသားနှင့်ပြည်သူ့
ရေးဝန်ကြီး

ချုပ်ဆုံး
နိုင်ငံတော်လုပ်ခေါ်ဝန်ကြီး

ထုတ်သန
မြို့ပိုင်းချုပ်

တော်လုပ်
တရာ့ဝန်ကြီး

လျှို့ဝှက်
တရာ့ဝန်ကြီး

ဝန်ကြည်း
တရာ့ဝန်ကြီး

လျှို့ဝှက်
တရာ့ဝန်ကြီး

နှေ့သို့
အကျဉ်းချုပ်

လျှို့ဝှက်
အကျဉ်းချုပ်

ဝန်ကြည်း
အကျဉ်းချုပ်

ဝန်ကြည်း
ကျော်ကျော်

ဟန်သို့
ကျော်ကျော်

စာမျက်နှာ
အကျဉ်းချုပ်

စာမျက်နှာ
အကျဉ်းချုပ်

ဝန်ကြည်း
အကျဉ်းချုပ်

ဝန်ကြည်း
တရာ့ဝန်ကြီး

ဝန်ကြည်း
အကျဉ်းချုပ်

Photo - Baidu.com

* သမ္မတရှိကျိုးဖြင့်သည် နိုင်ငံတော်ဝင်းဆောင် (Head of State) ဖြစ်ပြီး ဝန်ကြီးချုပ်လီခုန်သည် အစီးရအဖွဲ့ဝင်းဆောင် (Head of Government) ဖြစ်သည်။

▶ **ເຜື່ອປິບ** ປည້າບົນລົງດັບກູມ:ກົງຈຸນມູວາມກາ ຂີ່ນົດຮັບ:ເອຣລະນູ: ດົກົນເມື່ອກົດປິຕິເປັນ
ຫຼູກໍ່ວິຊູເຜື່ອປິຕິຍົງ|| ຕາຖຸທຳກົນເມື່ອກົດປິຕິ ພະຍິ່ງທີ່ຕົກລົງມາ ແກ້ໄຂໃຫຍ່ເຜື່ອປິບ:
ມະຫວາງໝາງກາເຫັນກົດບຸ່ງຮັບ:ຕົບຜູ້ຮູ້ ອົດນີ້:ທີ່ເງົ່າປັນກູມຍຸດ:ຟ້າ ອົດລາກົກົດຜູ້ເຜິບ:ຮັບ
ໝັ້ນໂກງ:ຮັບ:ມູ້:ເອເຜື່ອລະນູ: ຕາວັນກົນທັນ:ເສົາດັນເລື່ອປິຕິຍົງ|| ၂၀၁၈ ອຸນຸ້ນມູວາ ຮຸຽວະກິດຕັ້ງ
ລາກົກົດເກເຮັດ:ອາມຍິນກິດຫຼຸກ ບໍລິຫານປິບ: ວິທາວ ແກ້ໄຂກົດເຄື່ອງຮູ້ປິຕິລົງໃຫຍ່ເປັນ
ຍຸ້ມູວາດັນ:ມູວາ ດໜ້ວວຸດ:ເລື່ອປິຕິຍົງ|| ລົກໍ່ ອາມເຖິງກົດເຄື່ອງຮູ້ປິຕິລົງໃຫຍ່ເປັນ
ກົດ ວິກິ່ນ ບໍລິຫານປະວຸ:ສົ່ງຮັດ ຕາຖຸ-ອາມເຖິງກົດ ອົດວາກົດລົງດັບກູມ:ຮັບ
ຫາ ແກ້ໄຂກົດມູວາ ປູກທິກົດມູວຕູ ສົ່ງເພົ່າມູວາເຜື່ອປິຕິຍົງ|| ່ລເກງົດ: ເກາກວາຫຼຸກ
ອົດວາກົດກົນ:ປည້າລົງດັບກູມ ກູມ:ກົງຈຸນວິທາເຫັນກົດກິ່ນ ກາກູຍົດຮັບ:ဝົນໂກງ: ຂົນອັບລູ
ຕາກິ່ນໂກງນູ້ຮັດ ວິທາກົດກົນເມື່ອກົດປິບ ລົບເສົາດັນມາຍຸ້ ກາກູຍົດຮັບ:ກາດູ ເຕັດມີປູປູ
ປູປູດັນ:ລ່ຽຮ: ອັດໃຫຍ່ຕູ້ມູວາ ່ລເກງົດ:ຟ້າ ເກາກວາຫຼຸກນູ້:ປည້າ ຖື່ງເປົ້າ:ຮັບ: ເຕັດມີ
ອົດລາກົກົດກົດມູວະບິນລົງດັບກູມ:ໂກງ:ບໍລິຫານປິບ: ຢູ່ຕູ້ກ ໄຮັດກົດລາງວູຍົດລະນູ:ຮູ້ປິຕິຍົງ||

အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပြပိုင်ပြောင်းလဲရေးကော်မရှင်ဥက္ကဋ္ဌ ကျွန်ုစ်နှင့်ကျယ် (Zheng Shanjie)

- ကမှာလုံးဆိုင်ရာလုပ်ခြေားအစီအမံ (Global Security Initiative)

၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖြေလတွင် ကျင့်ပဲခဲ့သည့် ဘိုးအောက်ဖို့မဲ့ (Boao Forum) ၏ ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာလုံးခြေရေးအစီအစဉ်ကို အဆိုပြုခဲ့ပြီး ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ငါး၏သဘောတရားမှတ်စုကို ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ဤအစီအစဉ်တွင် ဘုံလုံးခြေရေး၊ အချုပ်အခြားအာဏာရှင်၊ နယ်နိမိတ်တည်တဲ့ ခိုင်မြေရေး၊ ကုလသမုပ္ပန္နိုးသုတေသန၊ ပုံင်ငံအားလုံး၏ ပုံခြုံရေးစိန်မူကို တရားဝင်အသိအမှတ်ပြုရေး၊ အငြင်းပွားမှုများကို ဆွေးနွေးတို့ပိုင်ခြင်းဖြင့် ပြုမှုများကို အဖြော်ရေးနှင့် သမားရိုးကျော်သည့် လုံခြုံရေးဆိုင်ရာနယ်ပယ်များကို ထည့်သွင်းစွာ အစိတ်အပိုင်းခြေကိုခု ပါဝင်သည်။

ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာယဉ်ကျေးမှုအစီအမံ (Global Civilization Initiative)

၂၀၂၃ ခုနှစ် မတ် ၁၅ ရက်တွင် တရုတ်ကျိန်မြို့မြစ်ပါတီက ပြုလုပ်ကျင်းပခဲ့သည့် ကမ္မာနိုင်ငံရေးပါတီ ၅၀၀ ကျော် နှင့် တွေ့ဆုံးနေးပွဲ၏ ကမ္မာလုံးဆိုင်ရာ ယဉ်ကျေးမှုအစီအမံကို မိတ်ဆက်ခဲ့သည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်တွင် မတူ ကွဲပြားသည့် ယဉ်ကျေးမှုများကို လေးစားရေး၊ ဖြစ်တည်မှုဘုရားစံတန်ဖိုးများကို ထောက်ခံရေး၊ ယဉ်ကျေးမှုအမွှာ အနှစ်နှင့် တိတုင်ဆန်းသစ်မှုများကို တန်ဖိုးထားရေးနှင့် အသီးသီးရှိပြည်သူ့အချင်းချင်း ကူးလူးဆက်ဆံမှုကို အားပေးရေးဟူ၍ အစီတ်အပိုင်းလေးခု ပါဝင်သည်။

▶ ရေးဆိုင်ရာမှုဝန် မဟာဗျာဗျာတွေ့ကို ရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်ရတဲ့ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါအပြင် ရပ်ဝန်းလမ်းကြောင်းအစီအမံကို အကောင်အထည်ဖော်ရာမှာလည်း အရေးပါတဲ့ အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်ပြီး တရုတ်-မြန်မာစီးပွားရေးစဉ်း အကောင်အထည်ဖော်ဖို့ အတွက် မြန်မာနိုင်ငံနဲ့ သဘောတူညီချက် လက်မှတ်ရေးထိုးရာမှာလည်း ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ဝန်ကြီးချုပ်သစ် မစွဲတာလိုချိန်ရဲ့ ဦးဆောင်မှုအောက်မှာ မစွဲတာကျိန်စန်းကျယ်အနေနဲ့ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ထိုးပွားရေး ပြန်လည်တိုးတက်ဖို့ ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အားကောင်းလာရေး ကို အဓိကလုပ်ဆောင်ရွက်ရှိပါတယ်။

စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီး ဝမ်ဝန်ထောင်း (Wang Wentao)

နိုင်ငံရေးသမား ဖြစ်ပြီး ပြည်နယ်တရှုံးမှာ ပါတီအကြိုးအကဲနဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ တာဝန်တွေ့ကို ထမ်းဆောင်ခဲ့ဖူးသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စီးပွားရေးနဲ့ ကုန်သွယ်ရေး ဆိုင်ရာ အတွေ့အကြုံတွေထက် အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းအတွေ့အကြုံ ပို့မှုကြွယ်ဝသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်နယ်နဲ့ ခရိုင်တရှုံးမှာ စီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့တာကြောင့် အစွမ်း အစရှိသူအဖြစ် သတ်မှတ်ခံထားရပါတယ်။ သမွာတရှုံးကျင့်ဖျက်စွမ်းရေးနှီးတဲ့ လုပ်ဖော်ကိုင် ဖက်ဖြစ်ပြီး ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလကတည်းက စီးပွားရေးနဲ့ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး ဝန်ကြီးအဖြစ် ခန်းအပ်ခဲ့ရသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုပစ်အလွန် မဟာအဖွင့်မှာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ကုန်သွယ်ရေးကဏ္ဍ ပြန်လည်မြှုပ်နှံတ်ဖို့ အဓိကကြိုးကိုင်ရမယ့်သူလည်း ဖြစ်ပါတယ်။

အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကော်မရှင်

SCAN THIS CODE

အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးရေးနဲ့ ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကော်မရှင်
(NDRC) အကြောင်းလေ့လာရန် ➤

ပြည်သူ့လုံခြုံရေးဝန်ကြီး ဝမ်ရှောင်ဟုန် (Wang Xiaohong)

အချို့ရာထူးကို ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဖွန်လတည်းက ခန့်အပ်ခဲ့ထားရသူပါတယ်။ သမ္မတရှိကျင့်ဖျင်ရဲ့လုပ်ဖော်ကိုင်စွဲက လူယုံတယောက်လည်းဖြစ်ပြီး ယခင်က ပြည်သူ့လုံခြုံရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးအဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့သူပါ။ သူ့ဦးဆောင်တဲ့ ပြည်သူ့လုံခြုံရေးဝန်ကြီးဌာနဟာ မြန်မာအပါအဝင် ဒေသတွင်လုံခြုံရေးကို ခြိမ်းခြောက်လာတဲ့ နိုင်ငံဖြတ်ကျော်မှုခြင်းနဲ့ အွန်လိုင်းလိမ်လည်မှုကိစ္စတွေကို တရှတ်အစိုးရဘက်ကနေ အဓိကကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းနေတဲ့ ဝန်ကြီးဌာနဖြစ်ပါတယ်။ (ပြည်သူ့လုံခြုံရေးဝန်ကြီးဌာနက နိုင်ငံဖြတ်ကျော်ရာဝေတွဲမှုများနဲ့ အမှတ်-၂ မှာ ရှုပါ။) ဒုတိယဝန်ကြီးဌာနတရှတ်အစိုးရကို ဝေဖော်နေတဲ့ ပြည်ပရောက်တရှတ်နိုင်ငံသားတွေနဲ့ နိုင်ငံရေးမှု၊ လာသံစားမှုစားမှု ပြစ်မှုတွေနဲ့ ဖမ်းပို့ထုတ်သွေးတဲ့ သူ့သူ့တွေကို ပြည်ပနိုင်ငံတွေအထိလိုက်ပြီး ခြိမ်းခြောက်မှုတွေ၊ လျှို့ဝှက်မှုတွေ လုပ်နေတဲ့ စစ်ဆင်ရေးတွေကိုလည်း သူ့ဌာနက ကိုင်တွယ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။ ရဲတပ်ဖွဲ့ကို ဦးဆောင်တဲ့ နေရာမှာ လူယုံဖြစ်တဲ့ သူ့ကို ခန့်အပ်ထားတာဟာ သမ္မတရှိကျင့်ဖျင်ရဲ့ အာဏာပို့မိုကိုင်စွဲထားနိုင်ရေး ခြေလှမ်းတွေထဲကတဲ့ ခုလုပ် ဆိုနိုင်ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးဝန်ကြီး ချုန်ယိုရှင်း (Chen Yixin)

ကွန်မြှေ့နစ်ပါတီတွင်း အရေးပါတဲ့ ပါတီပုံပို့ကော်မတီ နိုင်ငံရေးနဲ့ ဥပဒေရေးရာကော်မရှင် အတွင်းရေးမှု့ချုပ်အဖြစ် တာဝန်ယူခဲ့ဖူးသူဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မတရှိကျင့်ဖျင်ကို ထောက်ခံသူဖြစ်ပြီး ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်ကနေ ၂၀၂၂ ခုနှစ်အထိ နှစ်နှစ်ကြာပြုလုပ်ခဲ့တဲ့ အကတိလိုက်စားမှုတိုက်ဖျက်ရေး စီမံချက်ကို ဦးဆောင်ခဲ့သူဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမံချက်ဟာ သမ္မတရှိကျင့်ဖျင်ရဲ့ နိုင်ငံရေးပြိုင်ဘက်တွေကိုဖယ်ထုတ်ရေး ရည်ရွယ်တာလည်း ဖြစ်ပါတယ်။ သမ္မတရဲ့ယုံကြည်ကိုးစားမှုကို ရရှိသူလည်းဖြစ်ပြီး ကိုပစ်-၁၉ ရောဂါ စတင်ဖြစ်ပွားစဉ်က ပဟိုအစိုးရကာလေလွှာတဲ့ ဂူဟန်မြို့၊ ကိုပစ်ထိန်းချုပ်ရေးအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံတော်လုံခြုံရေးဝန်ကြီးဌာနရဲ့ အဓိကတာဝန်ဟာ ပြည်တွင်းပြည်ပထောက်လှမ်းရေးဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းတွေကို လုပ်ဆောင်ရတာမို့ ကွန်မြှေ့နစ်ပါတီနဲ့ ရှိကျင့်ဖျင်ကို ခြိမ်းခြောက်နေတဲ့ ပြည်တွင်းပြည်ပအန္တရာယ်တွေကို ကာကွယ်တဲ့ ပြန်ရေး အဓိကအာရုံစိုက်ဖွံ့ဖြိုးပါတယ်။

■ တရုတ်အစိုးရအဖွဲ့မြှေးည်းပါ

စီးပွားရေးမူဝါဒ အပြောင်းအလဲ

ဝန်ကြီးချုပ်ဟောင်း လိုခဲ့ချိန်တင်ပြတဲ့ လုပ်ငန်းအစီရင်ခံစာအရ ကိုပစ်အလွန်ကာလ တရုတ်စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဦးတည်ရာမှာ ၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ နိုင်ငံရှိခြို့ပါ ပျမ်းမှု ငါးရာခိုင် နှုန်းတိုးဖို့ မှုန်းထားပါတယ်။ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တုန်းကလည်း ၅ ဒေါ်မ ၅ ရာခိုင်နှုန်းတိုးဖို့ မှုန်းခဲ့ပေမဲ့ ကိုပစ်ကပ်ရောဂါဇူာင့် သုံးရာခိုင်နှုန်းလောက်ပဲ တိုးခဲ့ပါတယ်။ ကိုပစ်အမြစ်ဖြတ် မူဝါဒကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီးနောက် ၂၀၂၃ ခုနှစ်အတွက် ပြည်နယ်အလိုက် ရှိခြို့ပါတယ်။ မူဝါဒကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီးနောက် ၂၀၂၃ ခုနှစ်ကနေ ၉ ဒေါ်မ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ ဘေးရှင်း၊ တိုင်ကျော်း၊ ရှုန်းဟိုင်းနဲ့ ကွွမ်တံ့ပြည်နယ်တွေမှာ လေးကနေ ၅ ဒေါ်မ ၅ ရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးလာမယ်လို့ ရည်မှန်းပါတယ်။ ဆိုလိုတာက တိုးတက်မှုနှုန်း ကိုမြှင့်ပြီးမှုန်းထားတဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာ ရေတို့ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအမံတွေ မှုပါ။ တိုးတက်မှုနှုန်းကို နှုမ့်ပြီးမှုန်းထားတဲ့ ပြည်နယ်တွေမှာ ရေရှည်ဖွံ့ဖြိုးမှုအစီအမံတွေ ချမှတ်ပြီး အတွင်းကျကျပြသောနာတွေကို ကိုင်တွယ်ဖြေရှင်းမှုပါ။ ဒီနှစ်အတွက် မြို့ပြနေ လူငယ်တွေအတွက် အလုပ်အကိုင် ၁၂ သန်းအထိ ဖန်တီးပေးနိုင်ဖို့ ရည်မှန်းထားပါတယ်။

တဖန် စီးပွားရေးကဏ္ဍအဖော် နှုန်းရေးသီးနှံနှင့် ဆီထွက်သီးနှံစိုက်ပျိုးရေးကို အားပေးသွား မယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ ၄၀လောင်စာသုံးစွဲမှုကို ကန်သတ်ထိန်းချုပ်ပြီး နေရာင်ခြည်နဲ့ လေစွမ်းအင်သုံး လျှပ်စစ်ထုတ်လုပ်ရေး အကြီးစားစီမံကိန်းတွေကို တိုးချဲလုပ်သွားမှုပါ။ ကာဗွန် အချက်အလက်လိမ်လည်မှုတွေကို နှုမ့်နှင့်ပြီး တိကျမှန်ကန်တဲ့ အချက်အလက် တွေနဲ့ ကာဗွန်ချေးကွက်စနစ်ကို အဆင့်မြှင့်တင်မှုဖြစ်ပါတယ်။ စည်းမဲ့ကမ်းမဲ့ဖြစ်နေတဲ့ အိမ်ခြေမြပ်ပြသောကိုလည်း ထိထိရောက်ရောက်ကိုင်တွယ်ပြီး အမှန်တကယ် လုပ်ကိုင် နေတဲ့ ကုမ္ပဏီကြီးတွေအတွက် လုပ်ငန်းဆုံးရုံးနှင့်ခြေတွေကို အကာအကွယ်ပေးသွားမယ် လို့ ဆိုပါတယ်။ ဘဏ္ဍာရေးမူဝါဒအဖော် ဘတ်ဂျက်လိုင်းကို ရှိခြို့ပါ သုံးရာခိုင်နှုန်းအထိ တိုးမြှင့်သုံးစွဲသွားမှုဖြစ်ပြီး အစိုးရငွေချေးစာချုပ်တန်ဖိုး ယွမ် ၃ ဒေါ်မ ၈ ထရီလီယံ (အမေရိကန်ဒေါ်လာ ဘီလီယံ ၅၅၀) ထုတ်ရောင်းဖို့ စီစဉ်ထားပါတယ်။ တဖက်မှုလည်း လွှာခဲ့တဲ့ ဆယ်စုံစုံသုံးခုအတွင်း နှစ်စဉ် အနည်းဆုံး ခြောက်ရာခိုင်နှုန်းတိုးလာနေတဲ့ ကာကွယ်ရေးအသုံးစရိတ်ကိုလည်း စုစုပေါင်းအသုံးစရိတ်၏၇၇ ဒေါ်မ ၂၃ ရာခိုင်နှုန်း (အမေ ရိကန်ဒေါ်လာ ၂၂၂ ဘီလီယံ) အထိ သုံးစွဲဖို့လည်း လျှောထားပါတယ်။

၂၀၂၀-၂၀၂၁ ခုနှစ် ကိုပစ်ကပ်ရောဂါဒအတွင်း ကမ္ဘာနိုင်ငံအသီးနှံ ရှိခြို့ပါတယ် ထိုးကျ နေချိန်မှာ တရုတ်နိုင်ငံရဲ့ ရှိခြို့ပါဘာ တိုးမြဲတိုးနေခဲ့တာပါ။ ဒါပေမဲ့ ၂၀၂၂ ခုနှစ် ဒုတိယ

- ▶ သံဃားလပတ်ကစ္စီး ဆက်တိုက်ကျဆင်းသွားရာကနေ နှစ်ကုန်ပိုင်းမှာ နှစ်ပေါင်း ၄၀ အတွင်း ဒုတိယအနိမ့်ဆုံးအထိ ရောက်သွားခဲ့ပါတယ်။ အမိကအကြောင်းရင်းက ကိုပစ် အမြစ်ဖြတ်ရေးမှုဝါဒကြောင့် ပြည်တွင်းစားသုံးမှ အကြီးအကျယ် ထိုးကျသွားတာကြောင့် လို ဆိုပါတယ်။ ဒါကြောင့် ၂၀၂၃ ခုနှစ် ပြည်တွင်းဝယ်လိုအားနဲ့ စားသုံးမှုကို ဗဟိုပြုပြီး နိုင်ငံခြားကုန်သွယ်မှုနဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုလည်း ချွဲထွင်လုပ်ဆောင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ အဲသလို ဒွန်တွဲလည်ပတ်မှုမဟာဗျာဗျာ (Dual Circulation) နဲ့ တခါးဖွင့်စီးပွားရေး (Open Economy) စနစ်ကို မောင်းနှင့်ပြီး အားလုံးအတွက် ချမှတ်သွေးကြောင်းရှု (Common Prosperity) ကို ဖြစ်စေတဲ့ အခင်းအကျင်းကို ဖန်တီးပေးသွားမယ်လို ဆိုပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံအပေါ် သက်ရောက်မှု

ဒေသတွင်း ဘက်စုံစီးပွားရေးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု သဘောတူညီချက် (Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement - RCEP) အရ လွှတ်လပ်တဲ့ ကုန်သွယ်ရေးမှုဝါဒကိုအကောင်အထည်ဖော်မယ့် ဟိုင်နှစ်ကုန်သွယ်ရေးဆိပ်ကမ်းမှာ ဌာန ချုပ်စခန်းနှစ်ခု တည်ဆောက်ဖို့ မျှော်မှန်းထားပါတယ်။ တရုတ်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေ နဲ့ အာဆီယံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်တွေ အပြန်အလှန်အလုပ်လုပ်နိုင်မယ့် စခန်းတွေ ဖြစ်ပါတယ်။ အာဆီယံစီးပွားရေးလုပ်ငန်းတွေကို အခွန်သက်သွင့်တွေ ရရှိစေမယ်လိုလည်း ဆိုပါတယ်။ ဒုဥးအပြင် ပို့အမလိုဘဲ လွှတ်လပ်စွာ ကုန်စည်တင်ပို့နိုင်သလို ငွေကြေးလွှာ ပြောင်းမှုကိုလည်း လွယ်ကူမြန်စခန်းစေမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒုဥးအပြင် အရွှေတောင်အာရုံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြာနာတာခုကိုဖွင့်လှစ်သွားမှာဖြစ်ပြီး အာဆီယံနိုင်ငံတွေမှာ ကိုယ်စားလှယ်ရုံးတရုံးစီးပွားရေးလုပ်လှစ်သွားမယ်လိုလည်း ဆိုပါတယ်။

တရုတ်နိုင်ငံရဲရပ်ဝန်းလမ်းကြောင်းအစီအမံနဲ့ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာကုန်းလမ်း-ရေရှေကြောင်း ကုန်သွယ်ရေးစကြိုး (International Land-Sea Trade Corridor - ILSTC) အရ အာဆီယံ ဒေသနိုင်ငံတွေနဲ့ ချို့တောက်ရေးဆိပ်ကျသွားရေးပို့ဆောင်ရွက်ရာမှာ ဘေးဘူးပင်လယ်ကွောမှုရှိတဲ့ ဟိုင်နှစ်ပြည်နယ်က ရေ ကြောင်းအတွက် အချက်အချာကျသလို ယူနှစ်ပြည်နယ်ရဲ့ ဂျီဒီပီတိုးတက်မှုကို ခြောက်ရာခိုင် နှုန်းအထိ မှန်းဆယားပြီး အခြေခံအဆောက်အအုံဖြုံးရေးကို ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်မှာ ဖြစ်ပါတယ်။ RCEP အစီအမံနဲ့ ယူနှစ်ပြည်နယ် တယ်ဟန်းမြို့ကို ထောက်ပိုးရေးဌာန (Logistics Hub) အဖြစ် ပုံဖော်ပြီး တရုတ်-မြန်မာ စီးပွားရေးစကြိုးစီမံကိန်းတွေနဲ့ ချို့တောက်ဆောင်ရွက်ရှိဖို့ ပြည်နယ်အစိုးရက လုပ်နေပါတယ်။ ဘက်စုံပို့ဆောင်ရေးစနစ်၊ ကုန်

- ▶ လောင်ရုံချိတ်ဆက်မှုစနစ်၊ ဥက္ကပစွဲည်းမူပိုင်ခွင့်နဲ့ စီးပွားရေးဆိုင်ရာအပြင်းပွားမှုတွေကို ဖြေရှင်းနိုင်ရေးအတွက် RCEP အန္တဝါဒနိုင်ငံတွေနဲ့ နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် တရားစီရင်ရေး ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုစနစ်တွေ တည်ဆောက်ဖို့ ပြင်ဆင်နေတဲ့အတွက် မြန်မာ့ပဋိပက္ခ ချုပ်ပြိုမ်းရေးကို တရာ်နိုင်ငံက လိုလားနေပါတယ်။

အမျိုးသားအဆင့် အချက်အလက်ပျော်ရှိကတေသန နယ်စပ်ဖြတ်ကျော် အချက်အလက် ဖလှယ်မှုတွေကို အားစိုက်လုပ်သွားမှုဖြစ်တဲ့အတွက် တရာ်-မြန်မာကုန်သွယ်ရေးကနေ ရလာတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဘက်က အချက်အလက်တွေကို တရာ်ရဲ့ e-Commerce မှာ စီးပွားရေးအရင်းအနှစ်းအဖြစ် အသုံးချလာဖွယ်ရှိပါတယ်။ တရာ်နိုင်ငံရဲ့ မဟာအဖွင့်မှာ ‘ယူနှစ်ပြည်နယ်’ စမတ်နယ်စပ်ဂိတ်များတည်ဆောက်ရေး အလုံးစုံစီမံချက်’ အရ ရွှေလီ (ဝိတိန်)၊ ထိန်ချုပ်း-ဟိုချောင်နဲ့ မိန့်းတိန်း-ချင်းရွှေဟော်ဆိုတဲ့ တရာ်-မြန်မာ နယ်စပ်ဂိတ် သုံးခုကို ယူနှစ်ပြည်နယ်ရဲ့ စမတ်နယ်စပ်ဂိတ်တွေအဖြစ် တည်ဆောက်ဖို့ ယွမ်ငွေ သန်းရာနဲ့ချိပြီး သုံးစွဲသွားမှုပါ။ အဲဒီ ဒစ်ဂျစ်တယ်အသွင်ပြောင်း စီမံချက်တွေကတေသန ရရှိလာမယ့်နိုင်ငံရပ်ခြားအချက်အလက်တွေကို စီးပွားရေးအတွက်သာမက လုပ်ခြုံရေးအတွက်ပါ အသုံးပြုလာမှာကို အထူးသတိပြုရမှာဖြစ်ပါတယ်။

၂၀၂၃ ခုနှစ်မှာ အစိမ်းရောင်ဖွံ့ဖြိုးမှုကို ဦးစားပေးလုပ်ဆောင်မှုဖြစ်တဲ့အတွက် မြန်မာနိုင်ငံထဲဝင်လာမယ့် တရာ်နိုင်ငံရဲ့ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတွေအနေနဲ့လည်း ပြန်လည်ပြည့်ဖြိုးမြှုပ်နှံမှုအင်ကဏ္ဍမှာ တရာ်-မြန်မာ စီးပွားရေးစကြိုးမြှုပ်နှံမှုး၊ လန်ချုပ်း-မဲခေါင် ပူးပေါင်း

■ အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံးနယ်စပ်ဂိတ်များ (Smart Border Gates)

တရာ်နိုင်ငံ ယူနှစ်ပြည်နယ်မှ အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံးနယ်စပ်ဂိတ်များ (Smart Border Gates) တည်ဆောက်ရန် အလုံးစုံစီမံချက်ကို ၂၀၂၃ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ချမှတ်ခဲ့သည်။ ထိုစီမံချက်တွင် တရာ်-မြန်မာ၊ တရာ်-လာအို၊ တရာ်-ပိုက်နှစ် နယ်စပ်ဂိတ်များကို စမတ်နယ်စပ်ဂိတ်အဖြစ် တည်ဆောက်မည်ဖြစ်ပြီး အခြေခံအဆောက်အအုံများကို ဒစ်ဂျစ်တယ်အကူအညီဖြင့် အဆင့်မြှောင်တမ်းလည်ဖြစ်သည်။ တရာ်-မြန်မာ နယ်စပ်ဂိတ်များအနက် ဝိတိန်း-ရွှေလီ နယ်စပ်ဂိတ်၊ ကန်ပိုက်တိုး-ထိန်ချုပ်းနယ်စပ်ဂိတ်၊ ချင်းရွှေဟော်-လင်ချုပ်းနယ်စပ်ဂိတ်တို့ကို အဆင့်မြင့်နည်းပညာသုံးနယ်စပ်ဂိတ်များအဖြစ် တည်ဆောက်မည်ဖြစ်ပြီးကြောင်း ဖေဖော်ဝါရီ ၂၄ ရက်တွင် ယူနှစ်ပြည်နယ်၏ ပြုလုပ်သော ‘တောင်အာရာနှင့် အရှေ့တောင်အာရာနိုင်းများသို့ အကျိုးပြုပစိုစင်တာ တည်ဆောက်ရေး’ သတ်းစာရှင်းလုပ်းပွဲတွင် ပြောခဲ့သည်။ အဆိုပါအဆင့်မြှောင်နည်းပညာသုံးနယ်စပ်ဂိတ်များ တည်ဆောက်ရေးကို တရာ်နိုင်ငံ အမျိုးသားဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးကော်မရှင်နှင့် ယူနှစ်ပြည်နယ်

- ▶ ဆောင်ရွက်မှု စီမံကိန်းတွေနဲ့ ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါတယ်။ ဒုအပြင် တိုးမြင့်ထုတ်လုပ်လာတဲ့ တရာတ်လျှပ်စစ်ကား (New-energy Vehicles - NEVs) နဲ့ အားသွေးစက်တွေလည်း စစ်ကောင်စီရဲ့ အားပေးထောက်ခံမှုနဲ့အတူ လျှပ်စစ်မီး ပုံမှန်ရမနေတဲ့ မြန်မာ့ရွေးကွက်ထဲကို ဆက်တိုက်ဝင်လာနေတာကလည်း ထူးခြားချက် ဖြစ်နေပါတယ်။

တရာတ်နိုင်ငံခြားရေးမှုပါဒဗ္ဗာတော့ ပထဝိနိုင်ငံရေးအရ အာဆီယံရဲ့အရေးပါမှုက ပိုပြီး သိသာထင်ရှားလာပါတယ်။ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီး မစွဲတာချင်ကန်းဟာ အာဆီယံအလှည့်ကျောက်ဖြစ်တဲ့ အင်ဒိန်းရှားနိုင်ငံကို သုံးရက်ကြာ သွားရောက်လည်ပတ်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီခရီးစဉ်ဟာ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးဖြစ်ပြီးနောက် ဒေသတွင်း အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံတစ်ကို သွားရောက်ခဲ့တဲ့ ပထမဆုံးခရီးစဉ်လည်း ဖြစ်ပါတယ်။ ခရီးစဉ်အတွင်း အင်ဒိန်းရှားသမွတ်နဲ့ နိုင်ငံခြားရေးဝန်ကြီးအပါအဝင် အာဆီယံအတွင်းရေးမှုးချုပ် မစွဲတာကောင်ကမ်ဟွန်း (Kao Kim Hourn) နဲ့လည်း တွေ့ခဲ့ပြီး ဒေသတွင်းတည်ပြုမြေားနဲ့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးမှာ အာဆီယံရဲ့ပုံပေါ်ကျမှုကို ဆွေးနွေးခဲ့ကြပါတယ်။ ဒုအပြင် အာဆီယံအတွင်းရေးမှုးချုပ်ဟာလည်း ဘေးကျင်းကို သွားရောက်ခဲ့ပြီး မစွဲတာချင်ကန်းနဲ့ ထပ်မတွေ့ဆုံးခဲ့ပါသေးတယ်။ ဒီလိုတွေ့ဆုံးမှုကိုကြည့်ရင် အမေရိကန်-တရာတ် ဒေသတွင်း အားပြိုင်မှုမှာ အာဆီယံရဲ့အရေးပါမှုက တရာတ်နိုင်ငံခြားရေးမှုပါဒဗ္ဗာ ပိုပြီးရှေ့တန်းရောက်လာတယ်လို့ ဆိုရမှာပါ။

ဒုအပြင် မြန်မာ့အရေးဖြေရှင်းရေးနဲ့ပတ်သက်ပြီး အာဆီယံဘုံးသောတူညီချက်ငါးရပ်အတိုင်း ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ဖို့ ထောက်ခံကြာင်းကိုလည်း အင်ဒိန်းရှားသမွတ်မစွဲတာ ဂျိကိုပို့ပို့ဆိုနဲ့ တွေ့ဆုံးစဉ်မှာရော အာဆီယံအတွင်းရေးမှုးချုပ်နဲ့ ဆွေးနွေးစဉ်မှာပါ မစွဲတာချင်ကန်းက ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာ့အရေးအဖြေရှာဖို့မှာ တရာတ်နိုင်ငံအနေနဲ့ အာဆီယံကတောင့် အဖြေရှာရေးကို မူတရပ်အနေနဲ့ ဆက်လက်ကိုင်စွဲထားတာကို တွေ့ရပါတယ်။ တဖက်မှာလည်း သူ့အကျိုးစီးပွားတွေနဲ့ တိုက်ရိုက်ဆက်စပ်နေတဲ့ မြန်မာနိုင်ငံက နယ်ပြေတွေ တည်ပြုမြို့အရေးမှုတော့ တရာတ်နိုင်ငံအနေနဲ့ စစ်ကောင်စီနဲ့ရောမြောက်ပိုင်းအခြေစိုက်တိုင်းရင်သားလက်နှုန်းကိုင်အဖွဲ့တွေနဲ့ပါပိုပြီးထိတွေ့ဆုံးဆက်ဆံလာပါ

တရာတ်နိုင်ငံ၏ မဟာအဖွင့်အလွန်

နယ်စပ်လုပ်ရေးနှင့် ရင်နှုန်းမှုပိန့်မှုတို့မြိုင်ပြင်းအပေါ် အာရုံစိုက်လာ

SCAN THIS CODE

ISP Explainer အမှတ် - ၁ >

တယ်။ (တရာတ်အစိုးရနဲ့ မြောက်ပိုင်းအခြေစိုက် တိုင်းရင်းသား လက်နက်ကိုင်တပ်ဖွဲ့တွေ အကြား ဆက်ဆံရေးကို ISP Explainer အမှတ်-၁ မှာ ရှုပါ။) အဆိုပါလက်လီစိတ် အား ထုတ်ပြင်ဆင်မှုတွေ အသင့်ပြင်ဆင်ထားတဲ့ တရာတ်အစိုးရသို့ဟာ မြန်မာ့အရေးအတွက် သူကိုယ်တိုင် ဦးဆောင်ဖြေရှင်းနိုင်မယ့် အိမ်နီးချင်းသံတမန်ရေး (Neighborhood Diplomacy) အလွှာသစ်ကို လမ်းစွဲငါးလိုက်ပါတယ်။ (အထိုင်သစ်ပြန်ချလာတဲ့ တရာတ်ရဲ့ မြန်မာ့အရေးမူဝါဒကို ISP OnPoint အမှတ်-၁၄ မှာ ရှုပါ။) ဒီချဉ်းကပ်မှုမှာလည်း အာဏာသိမ်းစစ်ကောင်စီကို ဒုတိယအခွင့်အရေးပေးတဲ့ ပုံစံသာ ဖြစ်နေသေးတဲ့ အတွက် မြန်မာ့အရေး ဖြေရှင်းမှုမှာ တရာတ်နိုင်းအနေနဲ့ ပဋိပက္ခတာခုလုံးချုပ်ပြိုမ်းရေးထက် သူ့အကျိုးစီးပွားကို အခြေခံတဲ့ အိမ်နီးချင်းနိုင်းတည်ပြုမှုရေး စဉ်းစားချက်က ပိုပြီးအလေးသာတဲ့ အခြေအနေ ဖြစ်ပါတယ်။ ■

ရည်ညွှန်း

Global Times. 2023a. "China to Improve Elderly-Care Work Mechanism, Expand Services for Seniors." *Global Times*. Retrieved March 31, 2023 (<https://www.globaltimes.cn/page/202303/1286843.shtml>).

Global Times. 2023b. "Nation Persists in Driving R&D Leading World with 4.21 m Valid Invention Patents." Retrieved March 31, 2023 (<https://www.globaltimes.cn/page/202302/1284626.shtml>).

Government of China. 2021. "Bolstering Confidence and Jointly Overcoming Difficulties To Build a Better World." *Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China*. Retrieved April 3, 2023 (https://www.fmprc.gov.cn/mfa_eng/wjdt_665385/zjzh_665391/202109/t20210922_9580293.html).

Government of China. 2022. "Xi Jinping Delivers a Keynote Speech at the Opening Ceremony of the Boao Forum for Asia Annual Conference 2022." *Ministry of Foreign Affairs of the People's Republic of China*. Retrieved April 3, 2023 (https://www.fmprc.gov.cn/eng/zxxx_662805/202204/t20220421_10671083.html).

Government of China. 2023. "Xi Proposes Global Civilization Initiative." *The State Council of the People's Republic of China*. Retrieved April 3, 2023 (http://english.www.gov.cn/news/topnews/202303/15/content_WS6411d42ac6d0f528699db528.html).

Horn, Sebastian, Bradley C. Parks, Carmen M. Reinhart, and Christoph Trebesch. 2023. "AidData | China as an International Lender of Last Resort." *AidData*. Retrieved March 30, 2023 (<https://www.aiddata.org/publications/china-as-an-international-lender-of-last-resort>).

Xinhua. 2022. "Understanding China's Whole-Process People's Democracy at 'Two Sessions.'" Retrieved March 29, 2023 (http://english.www.gov.cn/news/topnews/202203/09/content_WS6227e7adc6d09c94e48a64af.html).

Xinhua. 2023. "China Focus: China Pursues Self-Reliant Sci-Tech Progress to Benefit All." Retrieved March 30, 2023 (<https://english.news.cn/20230307/62267a07ada343dcfb1959088deb9d06/c.html>).

新华社. 2023. "中共中央 国务院印发《数字中国建设整体布局规划》。" Retrieved March 31, 2023 (http://www.gov.cn/zhengce/2023-02/27/content_5743484.htm).

新华网. 2023. "中共中央 国务院印发《党和国家机构改革方案》。" Retrieved March 29, 2023 (http://www.news.cn/politics/2023-03/16/c_1129437368.htm).

www.ISPMyanmar.com/community

Gabyin Community

ISP ကပြင်ရပ်ဝန်း

Promoting Shared Reality, Appreciating Diversity, and Imagining Possibilities

+66 80 747 9712

PO Box 149, Chiang Mai University PO, Chiang Mai 50202